

Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Kommuner med forvaltningsmyndighet

Trondheim, 06.03.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/12818

Saksbehandler:
Arnt Hegstad

Bruk av droner i verneområder

Miljødirektoratet er kjent med at Sametinget har sendt ut et brev til nasjonalpark- og verneområdestyrer der spørsmålet om bruk av droner i reindrifta tas opp. Vi er også kjent med at andre vurderer å bruke droner i forbindelse med beitenæring, skjøtsel og forvaltning av verneområder, naturovervåkning, oppsynsvirksomhet osv. Det er derfor fra mange hold fremsatt ønske om at direktoratet skal utarbeide retningslinjer for bruk av droner i verneområder.

Innledningsvis kan det være grunn til å peke på at bruk av droner ikke regnes som motorferdsel etter motorferdselloven med forskrifter - og for verneforskrifter legger vi samme definisjon av motorferdsel til grunn som i motorferdselloven. Vi mener også at forbudet mot lavtflyging i verneområder heller ikke rammer bruken av droner. Det finnes likevel mange eksempler på at bruk av droner er særskilt regulert i forskrifter om vern etter naturvernloven og naturmangfoldloven. Vi gjør også oppmerksom på at bruk av droner generelt er regulert gjennom egne forskrifter om luftfartøy som ikke har fører om bord, jfr nærmere informasjon på Luftfartstilsynets hjemmesider.

I nyere verneforskrifter er det for nasjonalparker og naturreservat tatt inn et uttrykkelig forbud mot bruk av droner i forskriftene. I mange eldre verneforskrifter fremkommer forbudet mot droner gjennom bestemmelser som ...forbud mot motordrevet modellfly o.l. For verneområder som ikke har noe generelt forbud mot droner kan det være tatt inn et forbud mot unødig forstyrrelse av dyrelivet. Her vil det normalt måtte avgjøres konkret om bruken av droner innebærer en unødvendig forstyrrelse av dyrelivet i det aktuelle tilfellet.

Ulempene og skadepotensialet med bruk av droner er vel kjent, både i forhold til friluftsliv og dyreliv. Samtidig kan bruk av droner ha stor nytteverdi, f.eks. ved bruk i naturforvaltning og ulike typer næringsvirksomhet. Dette gjelder ikke minst når bruk av droner kan redusere kjøring på barmark eller redusere bruken av fly/helikopter.

Generelle unntak i verneforskriftene

Bruk av droner ved skjøtsel vil være unntatt fra forbudet i verneforskriften. Det forutsetter naturligvis at skjøtselen er nødvendig og ligger innenfor hjemmelen i naturmangfoldloven § 47. Videre forutsettes det at skjøtselen skjer i regi av eller på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten for verneområdet.

Særskilt dispensasjon

For områder med forbud mot bruk av droner kan det både for tamreindrift, sauenæring, oppsynsvirksomhet mv vurderes å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. De vurderingene som skal gjøres av hjemmelsforhold, naturtilstand, sårbarhet og skjønnsmessige forhold fremgår generelt av Miljødirektoratets "Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter". I tillegg kommer naturligvis en vurdering av miljørettsprinsippene i tråd med Klima- og miljødepartementets sin veileder til naturmangfoldloven kap II. Vi finner det således ikke formålstjenlig å lage særskilte retningslinjer om mulig dispensasjon for bruk av droner i tillegg til disse veilederne. Slike retningslinjer ville under enhver omstendighet måtte bli svært generelle og være til lite hjelp i enkeltsaker. Her må nasjonalpark- og verneområdestyrene uansett gjøre en konkret vurdering opp mot verneformålet og de hensyn som er nevnt ovenfor.

Verneforskriftene

Miljødirektoratet mener det er tilstrekkelig regulering av droner i de fleste verneområder, men at det med fordel kunne vært brukt begrep som "drone" i stedet for "modellfly og lignende". Eventuelle forskriftsendringer må imidlertid vurderes i lys av det generelle arbeidet med standardisering og forenkling av forskriftsmalene. Det vil ikke være aktuelt å revidere forskriftene på dette punktet uten at det skjer i forbindelse med andre nødvendige endringer av verneforskriftene.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
Seksjonsleder

Arnt Hegstad

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi: Fylkesmennene